

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

15-19 Απριλίου

ΠΑΜΠΟΝΤΙΑΚΟΝ ΠΑΝΟΪΡ 2026

τη Θωμά 'ς σα Σούρμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ

Ταφικό Έθιμο | Εκθέσεις | Ομιλίες | Προβολές | Ποντιακό Θέατρο
| Χορευτικά Συγκροτήματα | Ποντιακό Γλέντι

**ΕΝΑΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΑΙΩΝΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ!**

Φωτογραφικό Αρχείο © Ένωση Ποντίων Σουρμένων, 2026

Τα πνευματικά δικαιώματα για τα κείμενα και το φωτογραφικό υλικό στο παρόν έντυπο ανήκουν ή έχουν παραχωρηθεί στην Ένωση Ποντίων Σουρμένων.

Η χρήση του υλικού επιτρέπεται μόνο με γραπτή άδεια ή αναφορά στην Ένωση Ποντίων Σουρμένων.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ

Συμπατριώτισσες
και Συμπατριώτες,
Φίλες και φίλοι,

Η ιστορική μνήμη και η προσήλωση στα ήθη και τα έθιμα είναι ο ιδανικότερος οδηγός κάθε γενιάς, για να χαράξει την πορεία της στο μέλλον και να διατηρήσει τις ανθρώπινες και πολιτιστικές της αξίες.

Ιστορικός Πόντος – Νέα Σούρμενα, μια διαρκής αμφίδρομη σχέση ενός και πλέον αιώνα που φτάνει στις μέρες μας και ζωντανεύει μέσα από ένα μεγάλο πολιτιστικό πενήμερο, ορόσημο των απανταχού της γης Ποντίων, που περιλαμβάνει πτυχές της ιστορίας και της λαογραφίας του Ποντιακού Ελληνισμού, με κορυφαίο γεγονός το «ΤΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΕΘΙΜΟ». Ένα πενήμερο που φέρνει κοντά Πόντιους από όλα τα μέρη της γης, που συναντώνται ανταλλάσσοντας μνήμες και συναισθήματα. Ένα πενήμερο που μέσα από τις εκδηλώσεις του οι νέοι έρχονται σε επαφή με τις ρίζες τους, βιώνουν τα έθιμα των προγόνων τους και γίνονται κοινωνοί της Ποντιακής Παράδοσης.

Έτσι τα Σούρμενα ηχούν και πάλι! Η Ένωση Ποντίων Σουρμένων ως θεματοφύλακας του Ταφικού Εθίμου και γνήσιος εκφραστής της Ποντιακής Παράδοσης σας προσκαλεί και φέτος και σας καλωσορίζει στο ΠΑΜΠΟΝΤΙΑΚΟΝ ΠΑΝΟΎΡ 2026 τη Θωμά 'ς σα Σούρμενα!

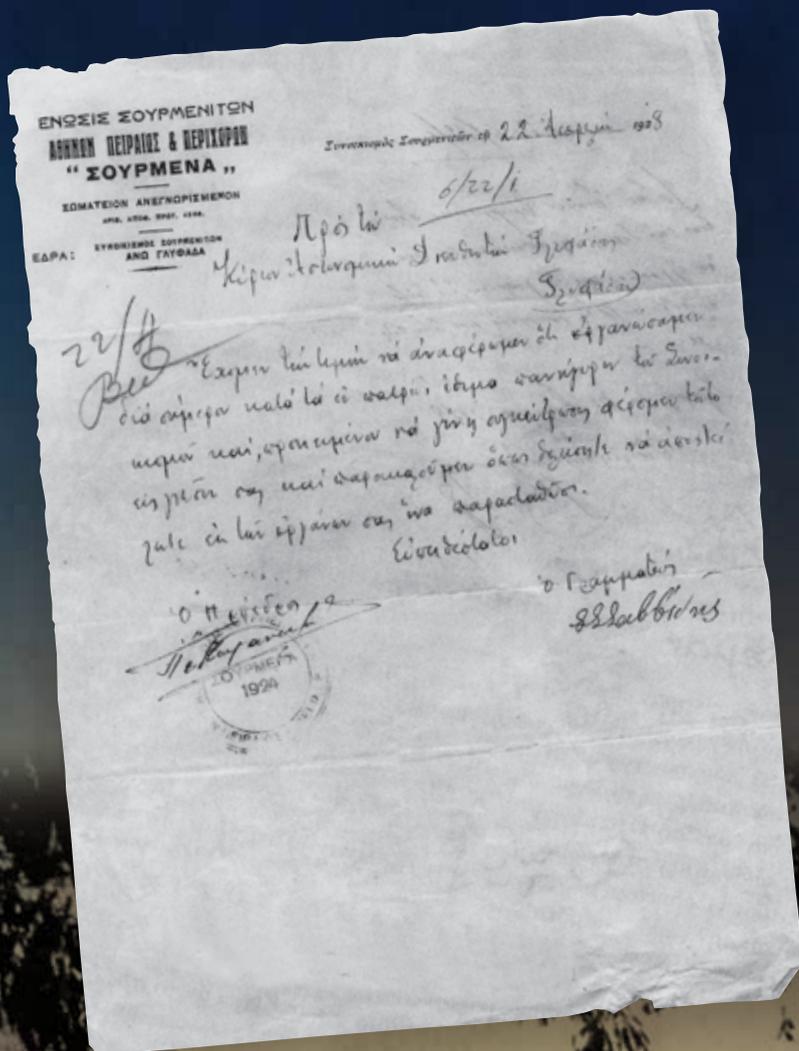
Με τιμή για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γιώργος Στυλ. Σαραφίδης

ΓΙΑ ΝΑ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ...

Έγγραφο ντοκουμέντο
από το ιστορικό αρχείο της
Ένωσης Ποντίων Σουρμένων

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΣΟΥΡΜΕΝΙΤΩΝ, 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1928

Προς κύριον αστυνομικόν διευθυντή Γλυφάδας. Έχομεν την τιμήν να αναφέρωμεν ότι οργανώσαμεν δια σήμερον κατά τα εν πατρίδι έθιμα, πανήγυριν του Συνοικισμού και προκειμένου να γίνη συγκέντρωσις, φέρομεν τούτο εις γνώσιν σας και παρακαλούμεν όπως θελήσητε να αποστείλετε εκ των οργάνων σας ίνα παρασταθώσι. Ευπειθεστάτοι.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πέτρος Κωνσταντινίδης

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Σ.Σ. Σαββίδης

...ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ!

Το Ταφικό Έθιμο στα Σούρμενα περνώντας αναλλοίωτο από γενιά σε γενιά εγγράφηκε στο Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας.

Οι Πόντιοι της περιοχής των Σουρμένων Αττικής, οι συγγενείς και οι φίλοι τους, την Κυριακή του Θωμά, διατηρούν και βιώνουν το Ταφικό Έθιμο που έφεραν μαζί τους από τον Ιστορικό Πόντο.

Εκεί το έθιμο γιορταζόταν τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, γεγονός που φανερώνει την πίστη τους στη Χριστιανική αντίληψη για την ανάσταση των νεκρών και τον σεβασμό και την τιμή προς εκείνους, αφού τους αφιέρωναν τη δεύτερη μέρα της μεγάλης αυτής γιορτής της Χριστιανοσύνης.

Πλήθος Ποντίων απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, συγκεντρώνεται στα Σούρμενα για να τιμήσει και να βιώσει το Ποντιακό αυτό έθιμο. Αφού παρακολουθήσουν το πρωί της Κυριακής του Θωμά την θεία λειτουργία στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Σουρμένων ιερείς και ποίμνιο κατευθύνονται στο Κοιμητήριο της περιοχής. Εκεί ο καθένας πηγαίνει στον οικογενειακό τάφο. Οι νοικοκυρές στρώνουν λευκό τραπεζομάντηλο στο οποίο ακουμπούν τσουρέκια, κόκκινα αυγά, μεζέδες, ούζο και όλοι μαζί περιμένουν τον ιερέα να κάνει τρισάγιο.

Αρχικά οι ιερείς τελούν τρισάγιο στην εκκλησία του Κοιμητηρίου των Σουρμένων υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των απανταχού κεκοιμημένων Ποντίων.

Στη συνέχεια τελείται τρισάγιο σε κάθε τάφο.

Οι συγγενείς συζητούν για τα κεκοιμημένα προσφιλή πρόσωπα, θυμούνται, τις καλοσύνες τους και ό,τι προκαλεί την αίσθηση της ζωντανής παρουσίας των νεκρών ανάμεσά τους. Γιατί η μέρα αυτή αφιερώνεται στην ανάσταση των νεκρών. Είναι μέρα χαράς και όχι πονεμένης ανάμνησης.

Στη συνέχεια προσφέρουν στον ιερέα και τους παρευρισκόμενους κόκκινα αυγά και τσουρέκι. Και όλοι μαζί ψάλλουν το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ Ποντιακό Μουσείο Σουρμένων

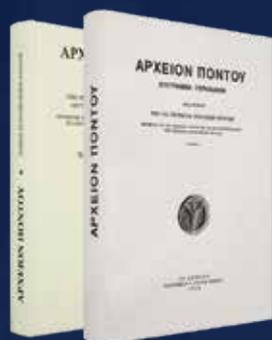

Στην Κεντρική Πλατεία των Σουρμένων του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης, στον χώρο της φυσικής έδρας της Ένωσης Ποντίων Σουρμένων, βρίσκεται και λειτουργεί το Ιστορικό και Λαογραφικό Ποντιακό Μουσείο Σουρμένων. Πρόκειται για ένα κτίριο σε νεοκλασικό στυλ, που ανεγέρθη το 1998 στη θέση παλαιότερου κτίσματος που είχε γίνει το 1958 με προσωπική εργασία των μελών του συλλόγου για να καλύψει τις πολιτιστικές και κοινωνικές ανάγκες της τότε εποχής. Το δώμα του κτιρίου έχει διαμορφωθεί σε ποντιακό σπίτι με αντικείμενα που έφεραν μαζί τους από τον Ιστορικό Πόντο οι πρώτοι κάτοικοι - ιδρυτές του συνοικισμού των Νέων Σουρμένων Αττικής, όταν ως πρόσφυγες ήρθαν και εγκαταστάθηκαν σε αυτήν την περιοχή. Στο ισόγειο φιλοξενείται πλούσια συλλογή αντικειμένων, φωτογραφικό υλικό και έγγραφα, μέσα από τα οποία παρουσιάζεται η πολιτιστική και κοινωνική δραστηριότητα του συλλόγου από την ίδρυσή του (1924) μέχρι σήμερα. Σε ειδικό χώρο φυλάσσονται οι παραδοσιακές στολές από τον Ιστορικό Πόντο καθώς επίσης και οι στολές των χορευτικών τμημάτων, μερικές εκ των οποίων χρονολογούνται στα μέσα της δεκαετίας του 1950.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στον ίδιο χώρο λειτουργεί η βιβλιοθήκη του συλλόγου που περιλαμβάνει συλλογές και εκδόσεις βιβλίων από τον Ιστορικό Πόντο έως και σήμερα καθώς και βιβλία της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας. Το Ιστορικό αρχείο και η βιβλιοθήκη του συλλόγου αποτελούν σπουδαίες πηγές γνώσης για την ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού. Στο μουσείο πραγματοποιούνται επισκέψεις από πολιτιστικούς και λαογραφικούς φορείς, σχολεία, ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η κοτσίδα του Πρεσβύτερου Ηλία Παπαηλιάδη, σφαιρισθέντος το 1919 στην περιφέρεια Χαλδίας, χωριό Κελάντων του Πόντου.

ΤΕΤΑΡΤΗ 15/04

ΠΟΥ: Ιστορικό και Λαογραφικό Ποντιακό Μουσείο Σουρμένων. Κεντρική πλατεία Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 19:00

ΕΙΣΟΔΟΣ: Ελεύθερη

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

- Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ
- Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ
- Ο ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΗΣ

ΦΩΤΟ: ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ

Η ΖΩΝΤΑΝΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Η Δωρεά στην

Ένωση Ποντίων Σουρμένων:

Κεντρικό σημείο της εκδήλωσης αποτελεί η ανάδειξη της προσωπικής βιβλιοθήκης και των προσωπικών αντικειμένων του Μιχάλη Χαραλαμπίδη. Η απόφαση της οικογένειάς του να δωρίσει αυτόν τον πνευματικό θησαυρό στην Ένωση Ποντίων Σουρμένων υπογραμμίζει τον δεσμό του με την ιστορική συνέχεια του Ποντιακού Ελληνισμού. Τα βιβλία του, με τις προσωπικές του σημειώσεις, και τα αντικείμενα που τον συνόδευαν στις μεγάλες πολιτικές του μάχες, αποτελούν πλέον κτήμα της συλλογικής μνήμης και εργαλείο μελέτης για τις επόμενες γενιές.

Η εκδήλωση δεν αποτελεί έναν τυπικό φόρο τιμής, αλλά μια ζωντανή πολιτική και πνευματική κατάθεση στη μνήμη του Μιχάλη Χαραλαμπίδη.

Του ανθρώπου που ταύτισε τη ζωή του με την ανάδειξη της Γενοκτονίας, την υπεράσπιση των δικαίων του Ελληνισμού και τη διαμόρφωση ενός νέου κοινωνικού και εθνικού οράματος.

Ομιλητές

■ κ. **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΙΑΚΟΜΙΧΑΛΗΣ** πρώην δήμαρχος Καλυμνίων

Η σύνδεση του οράματός του με την πράξη και την καθημερινότητα των πολιτών, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους θεσμούς της τοπικής κοινωνίας στο Αιγαίο του Ελληνισμού.

■ κ. **ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΑΛΚΙΔΗΣ**

Η επιστημονική και εθνική τεκμηρίωση του ζητήματος της Γενοκτονίας και η συμβολή του Μιχάλη Χαραλαμπίδη στην αφύπνιση της ιστορικής συνείδησης.

Χαιρετισμός

■ κ. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΕΑ**, επίτιμος αρχηγός ΓΕΕΘΑ

Η πολιτική διαδρομή, οι κοινοί αγώνες και ο εκφραστής μιας «άλλης» πολιτικής πρότασης για τη μεγάλη πολιτική και την εθνική κυριαρχία.

Οι Άξονες της Εκδήλωσης:

Σκοπός της συνάντησης είναι να αναδειχθεί η πολυδιάστατη προσωπικότητα του Μιχάλη Χαραλαμπίδη μέσα από τρεις κεντρικούς πυλώνες που εκπροσωπούν οι ομιλητές:

■ **Η Πολιτική Παρακαταθήκη στην εθνική κυριαρχία:** Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης υπήρξε ο εκφραστής μιας «άλλης» πολιτικής πρότασης για τη μεγάλη πολιτική και την εθνική κυριαρχία.

■ **Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως Κύτταρο Δημοκρατίας:** Η σύνδεση του οράματός του με την πράξη και την καθημερινότητα των πολιτών, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους θεσμούς της τοπικής κοινωνίας στο Αιγαίο του Ελληνισμού.

■ **Η Ιστορική Μνήμη και η Ταυτότητα:** Ο αγώνας για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας, ως πράξη δικαιοσύνης και οικουμενικής αξίας.

ΠΕΜΠΤΗ 16/04

ΠΟΥ: Πολιτιστικό Κέντρο Ελληνικού, Λ.Ιασωνίδη 52,
Σούρμενα

ΕΝΑΡΞΗ: 20:00

ΕΙΣΟΔΟΣ: Ελεύθερη

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

«Το Ζαρωτόν Ξύλο»

Θεατρικό έργο του Δημήτρη Ψαθά «Το στραβόξυλο».

Μεταφορά στην Ποντιακή διάλεκτο από τον Κώστα Καλλιδή.
Σκηνοθεσία Γιώργου Σονίδη.

Ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Ποντίων Αθηνών ιδρύθηκε το 1967.

Είναι ένα σωματείο που επιδιώκει την επιβίωση των στοιχείων του λαϊκού βίου των Ελλήνων του Πόντου και την μεταλαμπάδευση στα παιδιά τους της μνήμης της γενέτειρας γης. Με τις Ποντιακές θεατρικές παραστάσεις διατηρεί ζωντανές τις παραδοσιακές αξίες και την γλώσσα μας.

Το θεατρικό τμήμα του οργανισμού που λειτουργεί με τίτλο «Ποντιακή Σκηνή» από το 1971, έχει παρουσιάσει πάνω από 30 θεατρικά έργα εκ των οποίων τα 5 παιδικά. Έχει αποσπάσει πολλές διακρίσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα σε διεθνές επίπεδο,

ο οργανισμός συμμετείχε στην Γ' Διεθνή Συνάντηση Μεσαιωνικού και Λαϊκού Θεάτρου το 1976 στην Ζάκυνθο, όπου παρουσίασε το θεατροποιημένο δρώμενο «Οι Μωμόγεροι» για πρώτη φορά στην Ελλάδα, και βραβεύτηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Λαϊκής Τέχνης το 1980 από το ίδρυμα F.V.S. του Αμβούργου. Ο οργανισμός εκπληρώνει την αποστολή του με συνέπεια στην παράδοση και με τη συναίσθηση ότι το έργο που επιτελεί στο ελάχιστο συμβάλει στην πολιτιστική ζωή του τόπου διατηρώντας και προβάλλοντας την Ποντιακή γλώσσα.

ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ του έργου

Παναγιώτης
Μαιτρόπουλος

Μοφία
Δαμυριάδα

Ελένη
Ζορβατίδου

Δημητρίου
Σιμωνιδής

Χρήστος
Αλεξανδρίδης

Λουιζή
Πανικίδου

Σπύρος
Παναδόπουλος

Χάρης
Κιριακοπούλης

Ναΐσα
Μεητάδου

σκυνοθετεί
ο Γιώργος Σουίδης

Σκηνογράφος:
Γιώργος Υφαντής (weaver)

Κεντρική φιγούρα του έργου είναι ένας καλόκαρδος γκρινιάρης, δίπλα στον οποίο ο Ψαθάς τοποθετεί πρόσωπα του περιβάλλοντός του, με στόχο την πολυπρυσματική ανάλυση του πρώτου. Η νεαρή ανιψιά με τις ανόριμες ερωτοτροπίες, οι ρομαντικά ερωτευμένοι νεαροί, η ημιμάθεια του προπολεμικού υπαλλήλου και η διπρόσωπη υποκρισία των μεγαλοαστών, είναι τα θέματα που κυριαρχούν στο έργο και πλημμυρίζουν τα μεταπολεμικά χρόνια. Το έργο διαδραματίζεται στη μεταπολεμική Αθήνα και γίνεται η αφορμή για ένα νοσταλγικό ταξίδι σε μια εποχή που η οικογένεια ακόμα συγκεντρώνεται γύρω από το κυριακάτικο τραπέζι και μας θυμίζει συνήθειες και αξίες που τείνουν να εξαφανιστούν στον σύγχρονο τρόπο ζωής των μεγαλουπόλεων. Μέσα από την αντιπαράθεση του συντηρητικού «στραβόξυλου» με τη μοντέρνων αντιλήψεων ανιψιά του έρχεται στην επιφάνεια η αιώνια αντίθεση του παλιού με το καινούργιο, της συντήρησης με την πρόοδο και την ανανέωση για να φανεί ότι τελικά η αλλαγή είναι η μοιραία κατάληξη των πραγμάτων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17/04

ΠΟΥ: Κεντρική Πλατεία Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 19:45

ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Παραδοσιακοί χοροί από την Ελλάδα

Στα πλαίσια των πενθήμερων εορταστικών εκδηλώσεων η Ένωση Ποντίων Σουρμένων αφιερώνει και φέτος μία από τις ημέρες στην παρουσίαση παραδοσιακών χορών και τραγουδιών από όλη την Ελλάδα. Ο χορός και το τραγούδι αποτελούν το σημαντικό κρίκο ανάμεσα στην ιστορική και τη λαϊκή παράδοση. Βασιζόμενος στην ιστορική παράδοση παίρνει σάρκα και οστά μέσω της λαϊκής έκφρασης.

Λαϊκή έκφραση που ζωντανεύει διαφορετικά από περιοχή σε περιοχή ανάλογα με τα τοπικά ήθη και έθιμα.

Συνοδεύουν οι μουσικοί

ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Βιολί – Τραγούδι

ΛΑΔΟΥΚΑΚΗΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ

Λαούτο

ΙΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Τραγούδι

ΦΕΤΟΚΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ

Λαούτο

ΑΡΚΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Κλαρίνο

ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ

Λαούτο

ΚΟΥΖΗΝΟΠΟΥΛΟΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ

Λαούτο – Τραγούδι

ΣΑΡΑΦΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Ποντιακή λύρα

ΜΠΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Γκάιντα – Τσαμπούνα

ΣΑΡΑΦΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ

Τραγούδι

ΓΕΥΓΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Κρουστά

ΚΕΧΑΓΙΑΔΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

Τραγούδι, Κρητική λύρα

Συμμετέχουν τα χορευτικά συγκροτήματα

ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ

ΧΟΡΟΙ ΠΟΝΤΟΥ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΡΑΦΙΔΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ «Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ»

ΧΟΡΟΙ ΚΡΗΤΗΣ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ, ΒΟΥΛΑΣ, ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗΣ

ΧΟΡΟΙ ΑΛΜΩΠΙΑΣ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:
ΝΙΚΟΣ ΛΑΜΠΑΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΒΑΡΗΣ «ΣΕΜΕΛΗ»

ΧΟΡΟΙ ΟΡΕΙΝΗΣ ΣΕΡΡΩΝ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΙΑΝΟΣ

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ

ΧΟΡΟΙ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΕΡΥΘΡΕΑΣ

ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:

**ΜΑΝΘΑ ΖΗΒΑ - ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΗΤΣΗΣ**

ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΧΟΡΟΙ ΕΒΡΟΥ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΤΖΙΑΡΙΔΗΣ

ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΠΑΙΑΝΙΑΣ

ΧΟΡΟΙ ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ

ΑΙΓΑΙΟΥ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΩΤΩΝ- ΠΕΡΑΧΩΡΙΤΩΝ «Ο ΙΒΥΚΟΣ» & ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΙΡΗΝΗ

ΧΟΡΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΩΜΥΛΙΑΣ

Καλλιτεχνική επιμέλεια –
Χοροδιδασκαλία:

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΚΟΣ

ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΓΛΕΝΤΙ

ΣΑΒΒΑΤΟ 18/04

ΠΟΥ: Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος,
Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 18:30

ΜΕΓΑΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

**Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως
του Σωτήρος, Σουρμένων**

Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός και αρτοκλασία υπέρ
υγείας των απανταχού της γης Ποντίων, χοροστατούντος του
Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας,
Βουλιαγμένης και Βάρης κ.κ. Αντωνίου.

Θα τεθούν προς προσκύνηση τα ιερά λείψανα του Αγίου Ευγενίου,
Πολιούχου Τραπεζούντας και του Αγίου Γεωργίου του Καρσλίδη.

(Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
Νέα Σούρμενα, Αττικής, Αρχές της δεκαετίας του '30)

ΣΑΒΒΑΤΟ 18/04

ΠΟΥ: Κεντρική Πλατεία Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 19:45

Ποντιακοί Χοροί

Χορεύουν τα Συγκροτήματα

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
«ΝΙΚΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗΣ»

Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ

Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ

ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΠΟΛΙΧΝΗΣ

Ν.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΕΣΤΙΑ ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Παραδοσιακό Ποντιακό Γλέντι

Μέχρι πρωίας, με κεμεντζέ, ταούλ', τουλούμ', γαβάλ...
κρασί και χαμψία!

Τραγούδι:

ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΗΣ

Το πρόγραμμα παρουσιάζει
ο Λάζος Τερζάς

Κεμεντζέ:

ΑΤΜΑΤΣΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Τουλούμ - Γαβάλ:

ΣΑΧΤΑΡΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
ΣΙΑΜΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Νταούλι:

ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΧΑΤΖΗΔΑΒΙΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/04

ΠΟΥ: Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 07:00

ΤΑΦΙΚΟ ΕΘΙΜΟ

Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως
του Σωτήρος, Σουρμένων

07:00 Όρθρος και Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, χοροστατούντος του Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βουλιαγμένης και Βάρης κ.κ. Αντωνίου.

10:45 Λιτανευτική Πομπή προς το Κοιμητήριο Σουρμένων.

11:15 - Επιμνημόσυνοι δέσεις υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των κεκοιμημένων προσφιλών προσώπων, “ΤΑΦΙΚΟ ΕΘΙΜΟ”.

Θα τεθούν προς προσκύνηση τα ιερά λείψανα του Αγίου Ευγενίου, Πολιούχου Τραπεζούντας και του Αγίου Γεωργίου του Καρσλίδη.

18:30 Μεθέορτος Εσπερινός

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/04

ΠΟΥ: Κεντρική Πλατεία Σουρμένων

ΕΝΑΡΞΗ: 19:30

Χαιρετισμοί

Προέδρου Ένωσης Ποντίων Σουρμένων, κ. Σαραφίδη Γιώργου.

Δημάρχου Ελληνικού-Αργυρούπολης, κ. Κωνσταντάτου Γιάννη.

Προέδρου Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, κ. Βαρυθυμιάδη Γιώργου.

Ποντιακοί Χοροί

Χορεύουν τα Συγκροτήματα

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ
«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ»**

Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΧΟΡΕΥΤΩΝ ΔΡΑΜΑΣ «ΠΥΡΡΙΧΙΟΣ»**

Ν. ΔΡΑΜΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ REUTLINGEN «Ο ΠΟΝΤΟΣ»

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ

Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ

Παραδοσιακό Ποντιακό Γλέντι

Μέχρι πρωίας, με κεμεντζέ, ταούλ', τουλούμ', γαβάλ'...

Τραγούδι:

**ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΗΣ
ΣΟΦΙΑΝΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ**

Κεμεντζέ:

**ΑΤΜΑΤΣΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΞΕΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ**

Τουλούμ - Γαβάλ:

ΣΙΑΜΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Νταούλι:

**ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΧΑΤΖΗΔΑΒΙΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ**

**Το πρόγραμμα παρουσιάζει
ο Λάζος Τερζάς**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Δ. Σ. της Ένωσης Ποντίων Σουρμένων ευχαριστεί θερμά:

Τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βουλιαγμένης και Βάρης κ.κ. Αντώνιο και τους Ιερείς της Ενορίας Μεταμορφώσεως Σωτήρος Σουρμένων για τη συνεργασία μας.

Τον Δήμαρχο Ελληνικού-Αργυρούπολης κ. Γιάννη Κωνσταντάτο, τους Αντιδημάρχους και τους Δημοτικούς Συμβούλους του Δήμου μας, οι οποίοι στάθηκαν αρωγοί στην προσπάθεια για την επιτυχία των εκδηλώσεών μας.

Την Διευθύντρια κα. Καλλιόπη Γκέκα, τον Σύλλογο Διδασκόντων και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Δημοτικού Σχολείου Σουρμένων Ελληνικού.

Τους Επικεφαλής και όλα τα Μέλη των Πολιτιστικών Συλλόγων εντός και εκτός Ελλάδας που συμμετέχουν στο φετινό πενήνημερο.

Τέλος ευχαριστούμε όλους τους Φίλους και τα Μέλη των τμημάτων της Ένωσής μας, οι οποίοι βοήθησαν ενεργά στη διοργάνωση αυτών των εκδηλώσεων.

19^η ΜΑΪΟΥ

**ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ**

Φωτό © Νικόλας Παλαρής

Μνημείο Ποντιακού Ελληνισμού
ΠΟΥ: Κεντρική Πλατεία Σουρμένων

Λεωφ. Ιασωνίδη & Χρυσάνθου Τραπεζούντος
Πλατεία Σουρμένων, Τ.Κ. 16777
Τ. 210 9644767

- **ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ**
- **enosh_pontion_sourmenon**
- **enosh_pontion_sourmenon**
- **www.sourmena.gr**
- **info@sourmena.gr**